

OBJEKTİF

TED EDİRNE KOLEJİ ÖĞRENCİ GAZETESİ

TED EDİRNE KOLEJİ YAYINIDIR

Ücretsizdir

ŞUBAT 2023

ÖZEL SAYI

YARALARIMIZI BİRLİKTE SARACAĞIZ

Toprak Özhan

Aytunç Tuna Erşen

**GÜLCE
ÖZER**

<https://www.tededirne.k12.tr/>

YARDIMLAŞMA

Yardımlaşma, bir kişinin başka bir kişiye ihtiyaç duyduğu durumlarda karşılıksız yapılabilen bir davranıştır.

Yardım maddi olabileceği gibi, manevi de olabilir. Yardımlaşma insanlar arasında kardeşlik, güven, arkadaşlık gibi duyguların oluşmasını sağlar. Yardımlaşma sadece kişiler arasında değil, tüm canlılar arasında da olabilir. Bazen paramızı, evimizi, sağlığımızı kaybedebiliriz.

Böyle durumlarda birbirimize muhtaç oluruz. Karşılık beklemeden elimizden geldiğince birbirimize yardım etmeliyiz. Mesela doğal afetlerde evimizi, işimizi, sağlığımızı, varlığımızı kaybedebiliriz. Bazen yaralı bir hayvana yardım edebiliriz. Yaşlıların yardıma ihtiyacı olabilir.

Böyle zamanlarda karşılık beklemeden elimizden geleni yapmalıyız. Bugün başkalarının başına gelen yarın bizim başımıza gelebilir.

Yardımlaşma insanlar arasındaki birlik ve beraberliği geliştirir ve insana mutluluk verir.

**ALYA
ÖZTÜRK**

<https://www.tededirne.k12.tr/>

BİR ELİN NESİ VAR İKİ ELİN SESİ VAR

İnsan sosyal bir varlıktır. İnsanı diğer canlılardan ayıran en önemli özellik budur. Sosyal olmak birlik, beraberlik, dayanışma, yardımlaşma içinde olmayı gerektirir.

Sosyal olmanın birçok kazanımı vardır. Örneğin Kahramanmaraş'ta 6 Şubat'ta meydana gelen ve birçok şehrimizi etkileyen deprem bunun en büyük örneğidir.

Edirne'den Kars'a, Samsun'dan Ankara'ya, Antalya'ya tüm şehirlerimizdeki insanlar birlik olmuş dayanışmanın, yardımlaşmanın en güzel şeklini göstermiştir. Yardımlaşma olmadan güçlüklerin aşılamayacağını, beraber olunca tüm zorlukların aşılabileceğini, sorunların çok daha kolay çözülebileceğini göstermiştir.

Biz de yardımlaşmayı tüm hayatımız boyunca bir değer olarak görmeliyiz. Böylece hiçbir engel bizim önümüzde duramayacaktır.

**DERYA
ÇUBUKÇU**

<https://www.tededirne.k12.tr/>

YARDIMLAŞMA

Yardımlaşma insanı geliştiren ve çoğalan bir davranış biçimidir. Eski çağlardan beri insanlar yardımlaşma duygusu sayesinde bir arada yaşamayı öğrenmiş, küçük topluluklar zamanla büyük halk kitlelerine dönüşmüştür. Bir arada olmanın gereğidir yardımlaşma. Örnek verecek olursak tek başımıza taşımakta zorlandığımız bir nesneyi hep birlikte yardımlaşarak kolaylıkla taşıyabiliriz. Arkadaşımızın bize yardımı sayesinde küçük bir başarı elde etmiş olsak da aramızda oluşan birlik, beraberlik ve minnet duygusu büyük bir kazanımdır.

İşte bu kadar kolay büyüyeabilen, geliştirilebilen ve bize kendimizi iyi hissettiren bir duygudur yardımlaşma. Zoru, imkansızı yapabilir hale getirebilir. Yardımlaşma sayesinde nice savaşlar kazanılmış, nice keşifler yapılmış, nice felaketler aşılmıştır.

Bizler de her zaman yardımlaşmanın değerini bilmeli, yardımlaşmaya hayatımızda sıkça yer vermeliyiz.

Duru Başbakan

Asım Ayaz Kara

EDİRNE'DEN ELBİSTAN'A YARALARIMIZI BİRLİKTE SARACAĞIZ

TED Edirne Koleji Kurucusu Sayın Nesim İBA ve beraberindeki ekibin gözünden deprembölgesi...

Biz TED Edirne Koleji olarak okulumuzdan gönderdiğimiz desteklerden sonra Edirne Valiliği ile iletişime geçerek bölgede konteyner ihtiyacı olduğunu öğrendik. Edirne Valimiz daha önce Elbistan'da kaymakamlık yaptığı için onu o bölgeye görevlendirmişler. Konteyner ihtiyacı için Edirne'deki iş adamlarıyla koordine olup yüz elli konteyneri peyderpey Antalya'dan, Edirne'den başka başka bölgelerden arabalara yükleyip o bölgeye gönderdik. Bu konteynerlerin naklinin kolay yapılabilmesi adına demonte şeklinde hazırladık ancak orada bunları kuracak ekip olmadığı için koordinasyonunu sağlayarak buradan bir teknik ekiple ve okulumuzda görev yapan arkadaşlar ve iki de gönüllü öğretmenimizle buradan Elbistan'a gece ikide hareket ettik. Aşağı yukarı bin iki yüz kilometre mesafe.

Ertesi gün saat 06.00'da vardık ama şehre giremedik. Sabah 06.00'da Elbistan'a yakın bir Göksun ilçesi var. Araları aşağı yukarı kırk beş elli kilometre. Göksun'dan beş altı saat sonra şehre girebildik. Şehirde kar yağmış ve havanın sürekli eksilerde seyretmesinden dolayı bir buzlanma da olmuş. Şehre vardığımız gibi Vali Bey'le telefonda görüştük. Elbistan'daki koordinasyonunun başındaki yetkiliyle irtibatımızı sağladık. Konteynerlerin Şeker Ortaokulunun bahçesine kurulacağını öğrendik.

Vardığımızda tabii karşılaştığımız manzara çok üzücüydü. Sağa sola baktığımız zaman zaten hiçbir şey kalmamış, her yer yıkılmıştı.

Elbistan Tapu Müdürü'nü orada

görevlendirmişler. Konteynerlerin alanı hazırlanmış ve hızlıca koordine olunmuştu. Şehir aşağı yukarı yüz elli bin nüfuslu bir şehirmiş. Ama şehirde sekiz on bin kişi kalmış. O da orada gönüllü çalışan insanlardı.

Devletin kademeleri oradaydı. Hatta bizim orada olduğumuz günden bir gün sonra yaşlı bir ablamızı enkaz altından sağ çıkartmışlar. Biz oradaki işimizi hallettikten sonra baktık ki orada yapılabilecek çok bir şey yok yani birey olarak aslında. Devlet her tarafa koordine olmuş. AFAD orada, bir sürü gönüllüler orada.

Devletin yaptığı okulların hepsi ayakta. Orada bir koordinasyon merkezi kurulmuş. Her enkaz için bir

tane şef belirlenmiş veya çavuş dediğimiz insanlardan atanmış oraya. Bu insanlar koordinasyon merkezine geliyor. Tespit ettikleri yerlere bir iş makinesi aracılığıyla kurtarma ekibi gönderiliyor. Ve enkaz kaldırma çalışmaları veya arama çalışmaları orada organize ediliyor. İşin en kötü tarafı hava çok soğuk. Eksi yirmi üç buçuk dereceyi gördük biz. Yani yirmi üç buçuk derecede nasıl bir çalışma yapılır? Tabii bunu yaşamak lazım, görmek lazım. Oradaki insanlar bir can daha kurtarmak için canla başla uğraşıyorlar. Birtakım aletler varmış ve bütün ihbarları çok titiz bir şekilde değerlendiriyorlar. Enkaz altı canlı arama ve dinleme dedektörleriyle enkazları tek

tek tespit ediyorlar ve o enkazlarda canlı veyahut da bir emare varsa ondan sonra enkaza yöneliyorlar. Sadece insan gücüyle enkazda yapabileceğiniz bir şey yok. Yani koca koca bloklar, apartmanlar hep iç içe geçmiş, düşünün insan gücü o blokları kaldırmaya nasıl yeter?

Şehir oldukça vahim durumda olmasına rağmen bu büyük felaket bize bu milletin ne kadar kadirşinas bir millet olduğunu da göstermektedir. Yardım tırları son gazla afet bölgesine yetişmeye çalışıyorlardı. Akın akın gönüllüler geliyordu. İnsanlar elinde, evinde ne kaldıysa diğer afetzedelerle paylaşıyorlardı. Neredeyse her köşe başında yemek yapıyorlar. Yani yemek dağıtıyorlar. Koca koca semaverler getirmişler.

Konteynerler kurulduktan sonra dönme kararı aldığımızda Vali Bey ile son bir görüşme yaptık ve bize burada yapılan çalışmaları anlattı. Yani devlet her kademesiyle afetin hemen akabinde bölgeye yetişmiş ve koordine olmuştu. Yaşadığımız afet tek bir bölgeyi değil, beş yüz kilometrelik alanı ve on şehri etkilemiş. Hava

koşulları zor, yıkılan bina sayısı oldukça fazlaydı. Buna rağmen devletin hemen ve hızlı bir şekilde bölgeye müdahale ettiğine tanık olduk.

Elbistan'da Vali Bey'in söylediğine göre iki bin civarında bina yıkılmış ve Elbistan'da vefat eden insanların birçoğu kadınlar, anneler. Sebebi de şu aslında depremin olduğu gece yıkılan ev sayısı dört. Dört bina yıkılmış. İkinci depremde insanlar, depremden önce evdeki eşyalarını almak için girdiklerinde bu çağrılara herhalde dikkat etmediler ya da önemsemediler. Ne olduysa ikinci depremde olmuş yani. Bizi en çok etkileyen şey ne diye sorarsanız, zannediyorum ki AFAD'ın bir çadırıydı. İçeriye girdik. Bir tane soba, eksi yirmi üç buçuk derece. Bir dizinizi sobaya yaklaşıtıyorsunuz, öbür diziniz üşüyor. Arama kurtarma ekibi sırayla uyuyor. Yorganları ve battaniyeleri buz tutmuş. Buz tutan battaniyelerin altında yatıyorlar ve üşümek için naylona sarınıyorlar, streç filme. Streçle kendilerini doluyorlar, vücut ısıları kaybolmasın diye.

İki saat üç saat uykuya

kalkıp ertesi gün tekrar çalışmalara destek oluyorlar. Bu kişilerin hepsi Anadolu'nun her tarafından gelmiş vatan evlatları ve hiçbir karşılık, hiçbir bedel beklemeden bu işi yapıyorlar. En mutlu oldukları şey enkazdan bir can çıkarmak. İşte o zaman inanılmaz motive oluyorlar. Sürekli onlardan bahsediyorlar. Yeni ameliyat olmuş dikişleri neredeyse patlamak üzere olan, kurtarma çalışmasına gelen insan gördük. Bana sorarsanız orada şu anda en çok ihtiyaç duyulan şey ise barınma ve ısınma ihtiyacıdır. Çünkü her yer çok soğuk. Sıcak hiçbir mekan bulunamıyor, her yer yıkılmış. Yani hani şurada sokakta yürürsün de şu kafeye girelim, bir su içeyim, bir kahve girelim, bir su içeyim de içim ısınsın dersin ya öyle bir şey yok. Bu afete bire bir şahit olmak insanın içini sızlattıyor. Gördüklerimizden çok etkilendik. Uzun süre tesirinden çıkamadık ama inanıyoruz ki Türk milleti olarak yaşadığımız bu büyük felaketin de altından birlik olarak kalkacağız. Bu afette kaybettiğimiz tüm canlar için Allah'tan rahmet diliyoruz.

Ela Nur Güvenç

BİR JEOLG GÖZÜNDEN DEPREM GERÇEĞİ

Ülkemizin yaşadığı bu acı felaket hepimizi çok üzdü, yaralarımızı hızla saracağız ama en önemlisi bilimsel yöntemler kullanarak depreme karşı önlem ve afetle mücadeleyi gelecek nesillerde daha etkin bir şekilde yapmalıyız. Ülkemizde yaşadığımız yaraları sarmak adına alanında uzman TMMOB Edirne Jeoloji Mühendisleri Odası İl Temsilcisi Can Yılmaz ile TED Edirne Koleji Anadolu Lisesi Coğrafya Öğretmeni Ethem Kantar ve 11C sınıfı öğrencisi Beste Ateş bir röportaj gerçekleştirdi.

Röportajımıza birikimlerinizden fazlaca faydalanacağımız Can Yılmaz'ı tanımakla başlayalım. Can Bey bize kendinizden bahsedermisiniz?

Jeoloji Mühendisleri Edirne Odası İl Temsilcisiyim. 16 yıllık meslek hayatıma devam etmekteyim. Pamukkale Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği bölümünden mezun oldum.

Deprem nedir?

Deprem en kısa ve basit anlatımıyla, zemin içindeki gerilmelerin oluşturduğu enerjinin bir anda açığa çıkmasıdır.

Ülkemizin depremselliği neden fazladır?

Türkiye; güneyden Arabistan ve Afrika levhasının kabaca kuzey yönlü Anadolu üzerine hareketi, kuzeyden ise Avrasya levhasının güney yönlü Anadolu'yu baskılaması ülkemizde fay dediğimiz kırıklara neden olmakta ve ülkemizin depremselliğini arttırmaktadır. Kuzey ve güney yönlü baskınmalar nedeniyle Anadolu levhası yılda 13 mm batıya (Ege'ye) doğru kaymaktadır. Ayrıca ülkemiz fay hatları karalar üzerinde bulunduğu için depremsellik insan yaşamını barındıran yerleşmelere daha yakın olmaktadır. Fay hatları şehirlerin, ilçelerin ve köylerin içinden geçebildiği için yıkımı arttırmaktadır. Ancak Japonya, Şili gibi ülkelerde olan depremler dalma-batma zonları dediğimiz okyanus içlerinde olduğu için oluşan büyük depremler karasal yaşam alanlarına 200-300 km uzaklıklarda olabilmektedir. Bu sebeple yıkım oranları azalmaktadır.

Son yaşanan depremleri levha tektoniği açısından nasıl değerlendirirsiniz?

"Pangea" dediğimiz tek kıta parçalanarak günümüzdeki şeklini almıştır, bu kıta kayması fenomenine, "Levha Tektoniği Kuramı" denmektedir. Mantonun ısıyı yer kabuğunu konveksiyonel

akımlar vasıtasıyla hareketlere sebep olmaktadır. Ülkemizdeki depremler de kıtaların kayıp levha sınırlarında oluşturduğu faylanmalar nedeniyle oluşmaktadır.

Yapılan deprem tatbikatları haricinde deprem mücadelesini nasıl daha etkin bir hale getirebiliriz?

Deprem yaşanmadan önce ve yaşandığı süreçte alınması gereken önlemler vardır. Başta AFAD olmak üzere çeşitli kurumlar bunun eğitimini vermektedir. Bence

daha önemlisi her insanın jeolojik bilgisinin olması gerekmektedir. Daha önce lise seviyesinde verilen jeoloji derslerinin tekrar öğrencilere kavratılması önemlidir. Yer kabuğu ve yerin iç yapısını bilmek bu konuda tüm bireylerin bilinçlenmesi önemlidir. Deprem nedir? Fay nedir? gibi bilgilerin bilinmesi, yerin tabakalarının iyi anlaşılması çok önemlidir. Zemin özellikleri, yapılan bina üzerindeki statik hesaplamaları, zemin bina özellikleri önemlidir.

kurulan şehir ve eklentileri deprem şiddetini arttırmıştır. Bizler jeoloji mühendisleri odası olarak daha önce yaşanan Bingöl depreminde (2003) yönetmelikle ilgili tavsiyelerimizi ilettik. Bazı şehirlerimiz ne yazık ki tam anlamıyla gevşek zemin ve fay hatları üzerine kurulmuştur. Aynı şekilde Kahramanmaraş da fay hattı üzerine kurulmuş bir şehrimizdir. Fay hattının hemen yanında olan yerlere sakinim bandı ismi verilir, işte bu alanlar çok fazla hasar almış alanlardır. Yeni bir yönetmelikle sakinim bandı dediğimiz alanlarda yerleşme yapılmaması çok önemlidir. Aynı şekilde Pazarcık ve Nurdağı gibi ilçeler de fay hattı üzerinde kurulduğu için yıkımlar çok fazladır. Tekrar söylemek gerekirse fay hattının hemen üzerindeki alanların revize edilmesi önemlidir.

Bina temellerinde aranan şartlar nelerdir?

Öncelikle doğru zemin olmalı. zemini çok iyi tanımlayınız. Bu sebeple karot sondajları ile alınan numunelerin deneylere tabi tutulup analizi yapılmalıdır. Bazı yerlerde zeminden kum alınarak laboratuvar ortamlarında analizi yapılmaktadır. Tüm bu parametreler sonucunda zeminin mukavemeti ve taşıyabileceği yük miktarı hesaplanır.

Zemin etüdü nedir?

Zeminle bina arasında güvenli ilişkilendirme yöntemlerinin tümüne zemin etüdü denmektedir. Temel sondajları ile alınan numuneler ile zemin özelliklerinin tahvil edilmesidir. Zemin sıvılaşması yapılacak bina için en önemli husustur. Üstteki bina mühendisliği mükemmel olsa dahi zemin çalışmalarını ve etüdü iyi yapılmamış binalar riskli ve çürük binalar olabilir.

Jeoloji biliminin depreme karşı alınacak

önlemlerdeki yeri nedir?

Öncelikle insanların Dünya'nın oluşumu hakkında fikirlerinin olması ve Dünya'nın oluşum süreçlerine hakim olmaları çok önemlidir. Jeoloji yerin iç yapısını ilgilendiren bir bilimdir. Hayatımızda önemli yer tutan madenler, kayalar jeoloji biliminin konusudur. Ayrıca depremler, volkanizma, heyelan ve toprak kayması gibi kütle hareketleri de jeolojinin konusuna girer.

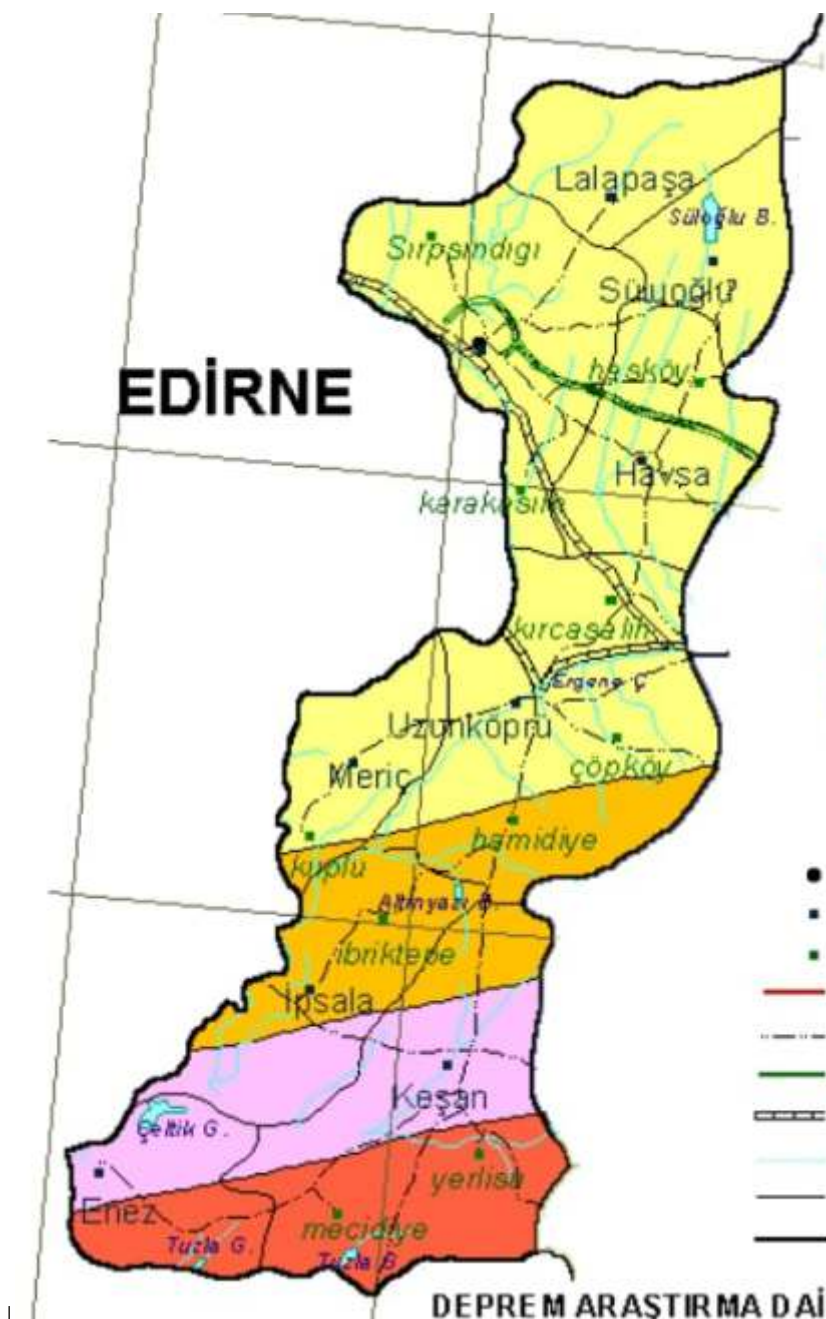
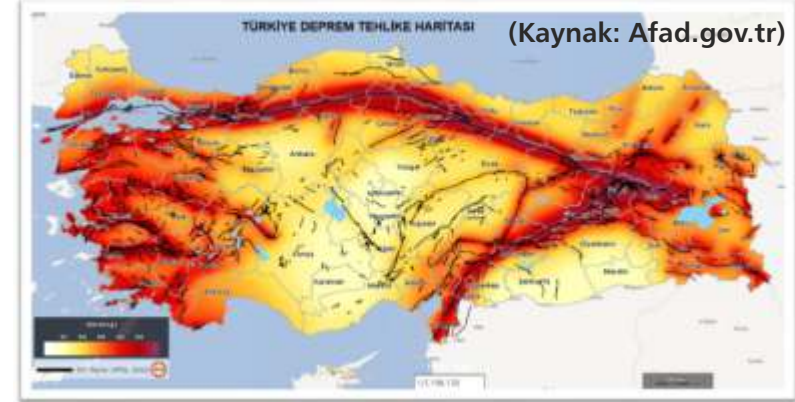
Yaşadığı dünyanın oluşum süreçlerine hakim olmayan bireyler çevresine hakim olamaz. Lise müfredatında asgari düzeyde jeoloji dersinde öğrencilere eğitim-öğretim verilmesi elzemdir.

Ankara'da açık olan MTA bünyesinde kurulmuş Doğa Tarih Müzesi'nin öğrenciler tarafından gezilmesi çok değerlidir. Doğadaki tüm mineraller, kayalar ve madenlerin oluşum süreçleri basamak basamak anlatılmaktadır.

Edirne ilinin depremselliği hakkındaki görüşünüz nedir?

İlimiz merkezinden doğrudan aktif fay hattı geçmemekle beraber İstanbul ve Tekirdağ'dan geçen fay hattı Edirne iline zarar verebilir. Ayrıca Enez, Erikli gibi sahil bölgelerinin 4 km güneyinden aktif Saros fay hattı geçmektedir. Bu fay hattı sahil bölgelerinde bina kalitesine bağlı olarak yıkımlara yol açabilir. Son yaşanan Kahramanmaraş depreminin 300 km uzağındaki Diyarbakır şehrinde yıkımlar olduğunu ne yazık ki gözlemledik. Beklenen İstanbul depremine Edirne ilinin uzaklığı 170 km olduğu için dikkatli olmamız ve yapı güvenliğine önem vermemiz, bunu sorgulamamız gerekmektedir. Verdiğiniz değerli bilgiler için çok teşekkür ederiz.

Beste Ateş

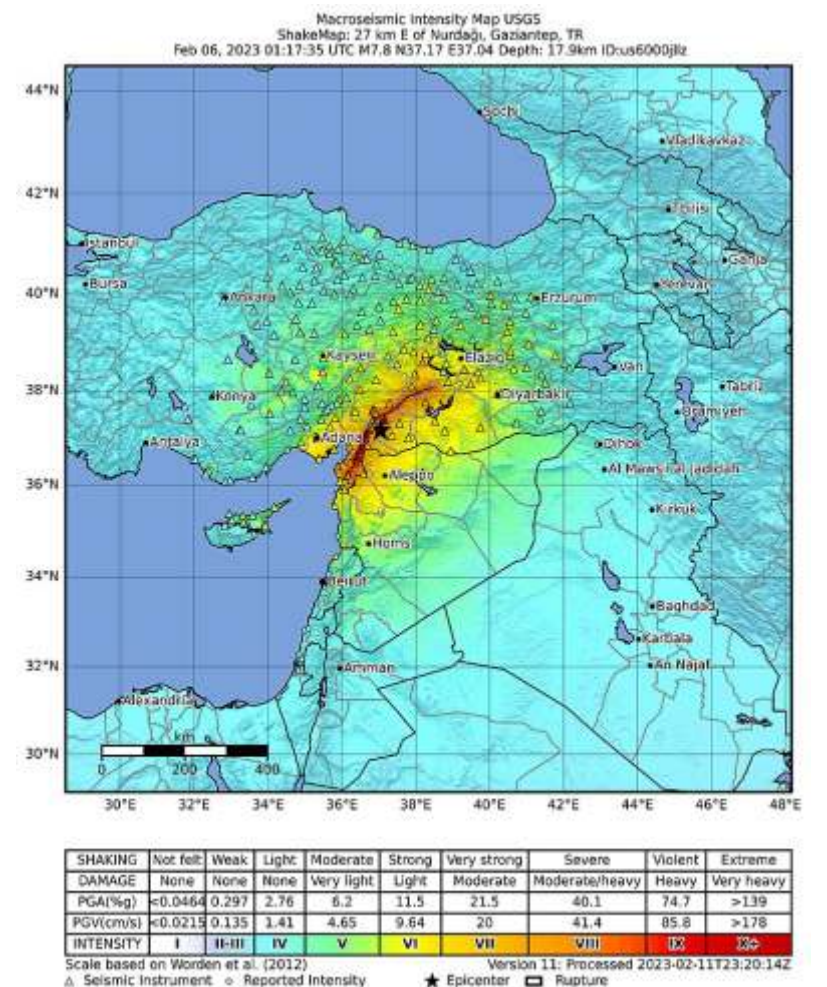
Hangi zemin özellikleri depreme karşı daha dayanıksızdır?

Bir yerleşim planlanmadan önce yapıların zemine uygunluk raporu hazırlanır. Yapılan yapılarda mümkünse sert kaya zeminler tercih edilir. Fakat yer yapısı bazı bölgelerde taneçikli yumuşak zemin barındırabilir. Burada çok gevşek alüvyon (çamur) zeminlerden kaçınmak gereklidir. Binayı çok sağlam yapsak bile zemin iyi değilse bina ayakta duramaz. Her zemin aslında çeşitli yöntemlerle iyileştirilip ıslah edilebilirse yerleşim için kullanıma uygun hale getirilebilir. İlk önce zemin problemi çözülüp iyi etüt yapılırsa inşaatlarımız daha sağlam bir temele dayanır. Aslında çeşitli bilimsel yöntemler ile iyileştirilemeyen zemin yoktur.

Bir diğer önemli nokta ise binanın taşıyıcı unsurunun sadece beton değil çelik ile desteklenmesi gereklidir.

Hatay'da yıkımın fazla olmasının nedeninin Asi Nehri etrafında kurulmuş olan kentin nehir çökeltileri nedeniyle yumuşak-kaygan zemine sahip olması diyebilir miyiz?

Hatay'da Asi Nehri ve Amik Gölü'nün üzerine

DOĞAL AFET SONRASI PSİKOLOJİK SAĞLAMLIK

Afetler; insanların günlük yaşamını kesintiye uğratarak fiziksel, psikosozyal ve ekonomik kayıplara yol açan olaylardır. Deprem gibi doğal afetlerden sonra, afet bölgesinde olmasak da dolaylı olarak medya ve haber kaynaklarındaki bilgiler, çocuk ve yetişkinleri olumsuz etkileyebilmekte ve onlarda travmatik etki yaratabilmektedir.

Deprem gibi kitlesel bir travmada incinebilir grupların başında kuşkusuz çocuklar gelmektedir. Şu an yaşanan ve tüm ülkeyi etkileyen afet sonrasında, farklı gelişim dönemlerindeki çocuklarda farklı bilişsel, duygusal ve davranışsal tepkiler görülebilir. Deprem gibi herkesi etkileyen olaylarda, çocukların birincil ihtiyacı kendilerinin ve yakınlarının güvende olduğunu hissetmektir.

Çocukların yaşlarına göre dünyayı algılama şekilleri farklılık göstermektedir. Dolayısı ile bu tür doğa olaylarından sonra çocukların yaşına uygun bir açıklama yapmak, onların psikolojik sağlamlığı için oldukça önemlidir. Özellikle okul öncesi ve ilkökul düzeyindeki çocuklar, depremin ne olduğunu sizlere soracaklardır. Bu soruyu geçiştirmeniz onların daha fazla endişelenmelerine sebep olacağı için yaşlarına uygun kısa ve öz bilgileri verebilirsiniz. Fazla ayrıntıya girmeden yalın bir biçimde depremin ne olduğunu anlatmaktır. Bunu yaparken aktarılan bilgilerin somut bilgi olmasına ve gerçeğe dayanmasına özen göstermek önemlidir. Depremin de kar gibi, yağmur gibi, gök gürültüsü yahut mevsimlerin değişimi gibi bir doğa olayı olduğunu ifade etmek gerekir. Tesadüfen binaların yıkılmış görüntülerine maruz kalan çocuklar ne olduğunu sorduğunda, "Bazen yer sallandığı için binalar da sallanıyor, binalar bazen yer sallanınca ayakta duramazlar." gibi kısa, somut ve yaşlarına uygun cümleler kurabilirsiniz. Yine yaş düzeyine göre daha büyük çocuklara depremin bir doğa olayı olduğunu, neden ve nasıl gerçekleştiğini, tektonik hareketlerden bahsederek, yer kabuğunun bu tektonik hareketlere bağlı olarak sarsıldığını ve bunların çoğunun hissedilmediği ancak bazılarının daha hissedilebilir olduğunu anlatabilirsiniz.

Ardından, olası bir deprem durumu için aldığınız tedbirleri ve olay anında neler yapılabileceğini anlatmanız çocukların kendilerini güvende hissetmelerini açısından

oldukça önemlidir.

DOĞAL AFETLERE MARUZ KALMIŞ ÇOCUKLARDA OLASI TEPKİLER

Çocuklar birbirlerinden farklı mizaç özelliklerine sahiptirler. Dolayısı ile deprem gibi doğal afetlere direkt ya da dolaylı olarak maruz kalma durumuna göre çocuklarda aşağıdaki tepkiler gözlenebilmektedir;

- * Korku, kaygı, kendilerinin ve diğerlerinin güvende olduğuna dair şüphe duyma,
- * Davranışlarda değişkenlik,
- * Baş ağrısı, mide bulantısı gibi fiziksel şikayetler,
- * Günlük aktivitelerle karşı ilginin azalması,
- * Uyku ve yeme rutinlerinde değişiklik,
- * Oyun oynarken depreme ilgili oyunlar kurma.

Yaşanılan durum sonrası görülebilecek bu tepkiler karşısında; öncelikle çocukların kaybetmiş oldukları güvenlik duygusunu, günlük yaşantı ve rutinlerini tekrar kazanabilmeleri için destekleyici, paylaşımcı ve güvenli bir ortamın sağlanması önemlidir. Böylesine bir afette başa çıkabilmeleri için temel birtakım baş etme mekanizmalarının kazandırılması için duygusal paylaşım ile birlikte zihinsel açıdan da güçlendirmek gerekiyor. Bu süreçte iyi bir dinleyici olmak çok önemlidir. Bu sayede çocuklar duygularını kolaylıkla dile getirebilir. Ayrıca güven verici, sabırlı ve anlayışlı bir yaklaşım sergilemek gerekiyor. Doğal afete maruz kalmış çocukların bu travma ile ilişkili yeniden yaşantılamaya, kaçınma tepkileri ya da aşırı uyarılma tepkileri yaş dönemlerine göre farklılık gösterebilir. Yaş dönemlerine göre görülebilecek tepkileri önceden bilmek çocuklara sergilenecek yaklaşımların belirlenmesinde büyük önem gösterecektir.

0 - 5 YAŞ ARASI ÇOCUKLARIN TEPKİLERİ

- * Ebeveynin yanından ayrılmak istememe
- * Sürekli ağlama ya da ağlamaklı olma
- * Huzursuzluk hissetme, huysuz ve sinirli olma
- * Öfke nöbetleri geçirme
- * Karın ağrısı ya da baş ağrısı gibi fiziksel şikâyetler
- * Parmak emme ya da alt ıslatma
- * Aşırı ürkeklik ya da korkuların başlaması (yalnız kalma, karanlık, hayalet vb.)
- * Oyunlarda sürekli depremi canlandırma/yaşama
- * Konuşma zorluğu yaşamaya başlama

6 -11 YAŞ ARASI ÇOCUKLARIN TEPKİLERİ

- * Ders başarısının düşmesi
- * Herkesten uzaklaşma/içine kapanma
- * Kâbus görme, uyumak istememe ya da uyku problemleri

- * Karın ağrısı ya da baş ağrısı gibi fiziksel şikâyetler
- * Aşırı alingan, sinirli ya da kavgacı olma
- * Dikkatini toplamada güçlük çekme
- * Korkular geliştirme ve hep bu korkulardan söz etme
- * Sevdiği şeylerden artık zevk alamama
- * Daha fazla ya da daha az yemek yeme

12-18 YAŞ ARASI ÇOCUKLARIN TEPKİLERİ

- * Dünyaları ve kendi gelecekları hakkında olumsuz düşünce ve tutumlar
- * Kendi korkuları ve travmaya verdikleri tepkilerle ilgili endişe; özellikle kendilerini suçlu ve çaresiz hissetme gibi tepkilerinin anormal olup olmadığını merak etme
- * Risk-alma veya duygularını davranışlarla dışa vurma davranışları (Örneğin; okuldan kaçma, akademik başarıda düşüş, zararlı alışkanlıklara yönelme vb).
- * İştah ve uyku sorunları
- * Aileden uzaklaşma, ebeveynlerle çatışma ve tartışmaların artması
- * Günlük etkinlik ve aktivitelerle karşı ilginin azalması
- * Aşırı alingan ya da öfkeli olma
- * Sevdiği şeylerden artık zevk almama

Bu tepkiler, yaşanan afet durumunun hemen ardından gözlemlenebileceği gibi, gecikmeli olarak bir süre sonra da ortaya çıkabilmektedir. Burada bahsedilen tepkilerin hepsi normal ve gözlenebilir tepkiler olduğuna dikkat çekmek gereklidir.

DEPREM

HABERLERİNDEN ETKİLENEN ÇOCUKLARA NASIL DESTEK VEREBİLİRSİNİZ?

- * Yaşına uygun kısa ve öz bilgiler verin: Okul öncesi ve ilkökul dönem çocuğu depremin ne olduğunu size soracaktır. Bu soruyu geçiştirmeniz onların daha fazla endişelenmesine neden olabilir. Yaşına uygun kısa ve öz bilgi verebilirsiniz. Tesadüfen binaların yıkılmış

görüntülerine maruz kalan çocuklar ne olduğunu sorduğunda "Bazen yer sallandığı için binalar da sallanıyor. Binalar bazen yer sallanınca ayakta duramazlar." gibi kısa, somut ve yaşına uygun cümleler kurabilirsiniz.

- * Güvende olduğunu hissettirin: Çocuklar emniyette ve güvende hissetmek için sizin desteğinize ihtiyaç duyabilir. Sakin olmak bu aşamada önemlidir. Nasıl hissettiğinizi ve bu olayla nasıl başa çıkmaya çalıştığınızı basit cümlelerle açıklayın. İnsanların güvende, emniyette ve zarar görmemiş olmasını sağlamak için sizin ve diğer yetişkinlerin mümkün olan her şeyi yaptığınızı vurgulayın.

- * Dinleyin: Çocuklarımız için yapabileceğimiz en iyi ve anlamlı şeylerden biri onları dinlemektir. Bununla birlikte soru sormasına izin verin. Çocuklar yaş gruplarına göre yaşananları anlamlandırmakta zorlanabilirler. Ancak doğru bilgilendirilmek olayı daha az zararlı atlatmaları için önemlidir.

- * Tüm duygularına saygı gösterin: Çocukların duyu, düşünce ve davranışları bizden farklı olabilir. Tüm duygularının anlaşıldığını bilmeleri önemlidir.

- * Oyun ve sanat yoluyla ifade etmesine fırsat verin: Bazı çocuklar duyguları veya korkuları hakkında konuşmak istemeyebilir. Konuşmasalar da hissettiklerini ve düşündüklerini dışarıya aktarmaya ihtiyaçları vardır. Çizim yaparak, oyun oynayarak veya yaşına uygun diğer etkinliklerle nasıl hissettiklerini ifade etmelerine yardımcı olabilirsiniz.

- * Afete ilişkin görüntülerden, konuşmalardan, sosyal medya içeriklerinden uzak tutmaya çalışın: Çocukların depreme ilgili medyada yer alan haberlere maruz kalmasını en aza indirin. Depremin ve sonrasında

görüntülerini izlemek veya açıklamalarını duymak, çocuğun kaygısını arttıracaktır. Örneğin, çocuklar görüntülerini bir olayın tekrarı olduğunu anlamayabilir ve yeni bir deprem olduğunu düşünebilir.

- * Günlük rutinleri korumaya çalışın: Çocuklar için günlük rutinleri korumak çok önemlidir. Bu nedenle çocuklarınızın yemek, oyun, ders, kurs ya da uyku saatlerinin değişmemesine mümkün olduğunca özen gösterin. Özellikler ergenlerde spor ve günlük faaliyetlere katılmaları için teşvik ederek, çocukların ilgi odaklarını hissedilen negatif duygularından uzaklaştırarak olumlu yöne odaklanmasını sağlamayacaktır.

- * Yardımlaşmayı öğretin, destekleyin: İnsan sosyal bir varlık olup içinde yaşadığı toplumun da bir üyesidir. Toplumda yaşanan doğal afet gibi bir durumdan dolayı yaşanan sıkıntı ve üzüntü verici durumlar, dertler ve sıkıntılar paylaşarak ve yardımlaşarak azalır. Çocuklarla depremedelere nasıl yardım edebilecekleri hakkında konuşabilirsiniz. Kart yazmak, çizim göndermek, oyuncak göndermek vb. Gönüllü olarak destek vermek sizin, çocuğun ve toplumun iyileşme sürecine katkıda bulunmasına yardımcı duyu ve davranışları yalnızca sözle ifade etmek, öğretmeye çalışmak yeterli değildir. Bunun için daha çok model olmak ve yaşayarak öğrenmesine fırsat vermek gerekir.

- * Kendinize zaman ayırın: Deprem sonrasında öncelikle sizin toparlanmanız çocuklar için en önemli yardımlardan biridir. Yaşadıklarınızla baş etmek için mümkünse kendinize de zaman ayırın ve sağlığınıza dikkat edin. Yaşadıklarınızı yakınlarınızla paylaşın ya da diğer yetişkinlerle konuşun, gerekirse bir uzmandan yardım alın.

- * Bilgi edinin: Kendinize ve çocuklarınıza yardımcı olmak için yapabileceğiniz en iyi şeylerden biri de doğru kaynaklardan bilgi almaktır. Özellikle deprem sonrasında yapabileceklerinizle ilgili olarak çocuğunuzun okulunda sizlere verilecek bilgileri lütfen uygulayın. Çocuklarınızla ilgili danışmak istediğiniz bir konu olduğunda yine okul PDR biriminden destek

- * Bilgi edinin: Kendinize ve çocuklarınıza yardımcı olmak için yapabileceğiniz en iyi şeylerden biri de doğru kaynaklardan bilgi almaktır. Özellikle deprem sonrasında yapabileceklerinizle ilgili olarak çocuğunuzun okulunda sizlere verilecek bilgileri lütfen uygulayın. Çocuklarınızla ilgili danışmak istediğiniz bir konu olduğunda yine okul PDR biriminden destek

- * Bilgi edinin: Kendinize ve çocuklarınıza yardımcı olmak için yapabileceğiniz en iyi şeylerden biri de doğru kaynaklardan bilgi almaktır. Özellikle deprem sonrasında yapabileceklerinizle ilgili olarak çocuğunuzun okulunda sizlere verilecek bilgileri lütfen uygulayın. Çocuklarınızla ilgili danışmak istediğiniz bir konu olduğunda yine okul PDR biriminden destek

- * Bilgi edinin: Kendinize ve çocuklarınıza yardımcı olmak için yapabileceğiniz en iyi şeylerden biri de doğru kaynaklardan bilgi almaktır. Özellikle deprem sonrasında yapabileceklerinizle ilgili olarak çocuğunuzun okulunda sizlere verilecek bilgileri lütfen uygulayın. Çocuklarınızla ilgili danışmak istediğiniz bir konu olduğunda yine okul PDR biriminden destek

- * Bilgi edinin: Kendinize ve çocuklarınıza yardımcı olmak için yapabileceğiniz en iyi şeylerden biri de doğru kaynaklardan bilgi almaktır. Özellikle deprem sonrasında yapabileceklerinizle ilgili olarak çocuğunuzun okulunda sizlere verilecek bilgileri lütfen uygulayın. Çocuklarınızla ilgili danışmak istediğiniz bir konu olduğunda yine okul PDR biriminden destek

isteyin.

ÇOCUKLARIN TOPARLANMA SÜRECİNDE OKULLARIN ÖNEMİ

Okullar, normalliği temsil eden ve eğitim yoluyla normal yaşama geri dönmeyi kolaylaştıran önemli kurumlardır. Okulların; çocuklarımızın iyi olmalarını sağlayan, duygusal becerilerini, sosyal ilişkilerini destekleyen yapısı gelişimlerinde önemli rol oynamaktadır. Yaşanan travmatik olaylar sonrasında okula dönüşler psikolojik iyileşme için önemlidir. Çocuklar okuldayken tepkilerini daha iyi kontrol edebilirler, isteklerini erteleyebilirler, daha sosyaldirler, duygusal açıdan daha istikrarlı ve dayanıklı olurlar bu sebeplerle okulda bulunmak;

Oyun ve diğer okul etkinliklerine katılmak özellikle çocukların ihtiyaç duydukları, süreklilik, değişmezlik ve normallik hissinin oluşmasına yardımcı olur.

Çocukların ihtiyaçlarını daha kolay ifade etmelerini sağlar.

Deprem gibi zorlayıcı olaylar sonrası normal tepkiler hakkında çocukları bilgilendirerek süreci anlamlandırmalarına yardımcı olur.

Çocukların iyileşme sürecine katkı sağlamak için okul ve aile arasındaki iş birliğini güçlendirir. İçinde bulunduğumuz süreci düşündüğümüzde; bültenimizde üzerinde durduğumuz konularda farkındalık oluşturmak, ortak tutumlar sergilemek, karşılıklı olası sorunlara önleyici bir nitelik taşımakla birlikte; okul, veli ve öğrenci işbirliğimizi dinamik tutacaktır. TED Edirne Koleji PDR birimi olarak yaşamda güçlüklerin kolaylıklarla beraberliğini biliyor, hep birlikte yaralarımızı hızlıca saracağız inaniyoruz.

TED Edirne Koleji Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Birimi

KAYNAKLAR:

- * Z.B. Çetin. (2020). "Deprem Sonrasında Çocukların Psikolojisini Koruma Kılavuzu." Önemli Deprem Bülteni. İzmir.
- * Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Müdürlüğü. "Afet Sonrası Aileler İçin Çocuklara Psikosozyal Yardım Kılavuzu.
- * M.B. Sönmez (2022). Depremin Psikolojik Etkileri, Psikolojik Destek ve Korkuyla Baş Etme. <https://doi.org/10.5578/totb.id.dergisi.2022.46>
- * Esra Gül Koçyiğit (2023). "Depremi Çocuklara Nasıl Anlatmalı?", <https://fikirturu.com/insan/dopremi-cocuklara-nasil-anlatmalı/>

TED AİLESİ TEK YÜREK

Türk Eğitim Derneği olarak ülkemizin eğitim alanındaki en köklü sivil toplum kuruluşu olduğumuz bilinciyle taşıdığımız misyon ve sosyal sorumluluklar ile merkez üssü Kahramanmaraş olan depremde zarar gören vatandaşlarımıza aynı ve nakdi yardımlarımız iletilmiştir.

Yedinci grup tırlarımız, bugün Adıyaman, Hatay ve Malatya'ya doğru yola çıktı.

Yardıma İçeriği	Adet&Paket&Koli
İçme Suyu	11 Tır
Gıda	3 Tır & 11498 Kilo & 4077 Paket & 23880 Adet
Giyim	3624 Adet
Plastik Kaşıl, Çatal vs.	80000 Adet
Battaniye, Yorgan	1169 Adet
Hijyen Malzemesi	991 Paket & 140 Adet
Diğer	382 Adet

Yardıma İçeriği	Adet
Battaniye	1000
Yorgan	1000
Kıyafet	1000
Diğer	1000

Yardıma İçeriği	Adet&Paket&Palet
İçme Suyu	3 Palet ve 11.200 Adet
Bebek Maması, Buzdolabı, Kurum Gıda	278 Koli ve 2.620 Paket
Giyim	39 Koli ve 13.730 Adet
İlaçlar	4 Koli
Battaniye, Yorgan	29 Koli ve 705 Adet
Hijyen Malzemesi	343 Koli ve 1458 Adet
Diğer	1 Koli

Yardıma İçeriği	Adet&Paket&Koli
İçme Suyu	Yarım Tır & 68 Koli
Gıda	150000 & 20200 Adet & 700 Koli
Giyim	20000 Adet
İlaçlar	6222 Adet
Battaniye, Yorgan	800 Adet
Hijyen Malzemesi	627 Paket & 2140 Adet
Diğer	80 Koli & 100 Adet

Yardıma İçeriği	Adet
İlaç	28.400 Adet
Çiğ Kuru Battaniye	2000
Yıkılma Bot	1.000 Çift
Çocuk Bot	1.000 Çift
Erkek Kızıl	1000
Elektronik İlaçlar	500
Diğer Ayrıntılar	250

Yardıma İçeriği	Adet&Paket&Palet
İçme Suyu	1 Tır & 160 Koli & 18000 Litre
Un, Bebek Maması, Kuru Gıda	100 Tır & 10000 & 10.000 Adet
Giyim	14 Koli & 35.621 Adet
İlaçlar	700 Adet
Battaniye, Yorgan	800 Adet
Hijyen Malzemesi	1376 Koli & 6543 Adet
Diğer	4 Koli & 379 Adet

Yardıma İçeriği	Adet&Paket&Koli
İçme Suyu	Yarım Tır & 831 Koli
Gıda	Yarım Tır & 170 Koli & 190 Paket & 1870 Adet
Giyim	5547 Adet
Battaniye, Yorgan	341 Adet
Hijyen Malzemesi	2007 Paket & 1087 Adet
Diğer	447 Adet

Zeynep Adal SABANER

<https://www.tededirne.k12.tr/>

ÜZGÜNÜZ AMA GÜÇLÜYÜZ

"Vücudunun %70'i su olan bir canlının nasıl olur da içi yanar?" diyor Ece Ayhan. 6 Şubat'tan beri beynimin kıvrımlarında dolaşip duran görüntüleri, gözlerimin pınarlarında sıkışip kalmış ve kurtarılmayı bekleyen gözyaşlarımı en iyi özetleyen cümle bu sanırım.

Dile kolay; tam on şehir, içindeki binlerce yaşam ve bu binlerce yaşamın bilmem kaç yıldır kurduğu pek çok medeniyet... Hepsi büyük bir sarsıntıyla irkildi ve tutunmaya çalıştı hayata. Onlar birbirlerine sarıldılar kocaman yıkıntıların altında, biz de onları bu yıkıntılardan kurtarma umuduna sarıldık. Yedi bölge tek yürek olduk merhem olmaya çalıştık yaralarımıza. Sadece biz mi? Tüm dünya seferber oldu bu acıyı dindirmeye. Tek tek tutup çıkarmaya çalıştık enkazdan ölmeye yüz tutmuş anıları. Artçı mucizelerle su serptik içimize. Hayat üçgenimizdeki dış aç, kendimize komşu olan da olmayan da iç açların toplamına eşit oldu.

Kendimize durmadan hatırlatmamız gerek: Bizim bu felaketten çıkış hattımız herhangi bir fay hattından daha güçlüdür, yeter ki binalarımız da birlik ve beraberliğimiz gibi güçlü olsun.

Gerekli izinler alındıktan sonra Türk Eğitim Derneğinin koordinasyonunda tüm TED kurumlarının yardımlarını içeren 41 tır, deprem bölgesine ulaştırıldı. Bölgede üç mutfak ve bir fırın kuruldu. Bölge okullarımızda binlerce kişiye yemek ve barınma olanağı sağlandı.

TED Edirne Koleji ailesi olarak yaralarımızı birlikte sarmak adına başta Sayın

TÜRK EĞİTİM DERNEĞİNİN DEPREM BÖLGESİNDEKİ ÇALIŞMALARI

41 YARDIM TIRI

- 13 TIR SU
- 8 TIR GIDA
- 7 TIR ISINMA
- 5 TIR GIYIM
- 4 TIR MUHTELİF
- 3 TIR HIJYEN MALZEMESİ
- 1 TIR UN

3 MUTFAK KURULUMU 1 FIRIN KURULUMU

**GÜNLÜK
43.500
KİŞİYE YEMEK**

**BÖLGE OKULLARIMIZDA
BİNLERCE DEPREMZEDEYE
BARINMA VE
YEMEK HİZMETİ**